

Birleşmiş Milletler Mültecilerin Hukuki Durumuna Dair Sözleşme (Cenevre)

Cenevre Söz. · No: SOZ-CENEVRE

Madde 1 Mülteci tanımı

A. İşbu Sözleşme'nin amaçları bakımından "mülteci" kavramı:

(1) 12 Mayıs 1926 ve 30 Haziran 1928 Düzenlemeleri veya 28 Ekim 1933 ve 10 Şubat 1938 Sözleşmeleri, 14 Eylül 1939 Protokolü ya da Uluslararası Mülteci Örgütü Tüzüğü'ne göre mülteci sayılan; Uluslararası Mülteci Örgütü tarafından, faaliyette bulunduğu dönem içinde alınmış mülteci sıfatını vermeme kararları, bu bölümün 2. fıkrasındaki koşullara sahip olan kimselere mülteci sıfatının verilmesine engel değildir;

(2) 1 Ocak 1951'den önce meydana gelen olaylar sonucunda ve ırkı, dini, tabiiyeti, belli bir toplumsal gruba mensubiyeti veya siyasi düşünceleri yüzünden, zulme uğrayacağından haklı sebeplerle korktuğu için vatandaşı olduğu ülkenin dışında bulunan ve bu ülkenin korumasından yararlanamayan, ya da söz konusu korku nedeniyle, yararlanmak istemeyen; yahut tabiiyeti yoksa ve bu tür olaylar sonucu önceden yaşadığı ikamet ülkesinin dışında bulunan, oraya dönemeyen veya söz konusu korku nedeniyle dönmek istemeyen her şahsa uygulanacaktır.

Birden fazla tabiiyeti olan bir kişi hakkındaki "vatandaşı olduğu ülke" ifadesi, tabiiyetini haiz olduğu ülkelerden her birini kasteder ve bir kişi, haklı bir sebebe dayalı bir korku olmaksızın, vatandaşı olduğu ülkelerden birinin korumasından yararlanmıyorsa, vatandaşı olduğu ülkenin korumasından mahrum sayılmayacaktır.

B. (1) İşbu Sözleşme'nin amaçları bakımından kısım A, Madde 1'deki "1 Ocak 1951'den önce meydana gelen olaylar" ifadesi, ya,

(a) "1 Ocak 1951'den önce Avrupa'da meydana gelen olaylar"; veya,

(b) "1 Ocak 1951'den önce Avrupa'da veya başka bir yerde meydana gelen olaylar" anlamında anlaşılacak ve her Taraf Devlet bu Sözleşme'yi imzaladığı, tasdik ettiği veya ona katıldığı sırada bu Sözleşme'ye göre taahhüt ettiği yükümlülükler bakımından bu ifadenin kapsamını belirten bir beyanda bulunacaktır.

(2) (a) şıkkını kabul eden her Taraf Devlet, herhangi bir zamanda Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne göndereceği bir notla, (b) şıkkını kabul ettiğini duyurarak yükümlülüklerini genişletebilir.

C. Yukarıdaki kısım A'da belirtilen hükümlerin kapsamına giren her kişi eğer:

(1) Vatandaşı olduğu ülkenin korumasından kendi isteği ile tekrar yararlanırsa; veya

(2) Vatandaşlığını kaybettikten sonra kendi arzusu ile tekrar kazanırsa; veya

(3) Yeni bir vatandaşlık kazanmışsa ve vatandaşlığını yeni kazandığı ülkenin himayesinden yararlanıyorsa; veya

(4) Kendi arzusu ile terk ettiđi veya zulüm korkusu ile dıřında bulunduđu űlkeye kendi arzusu ile, tekrar yerleřmek űzere dönmüşse; veya

(5) Műlteci tanınmasını sađlayan kořullar ortadan kalktıđı için vatandařı olduđu űlkenin korumasından yararlanmaktan sakınmaya artık devam edemezse;

İřbu fıkra, vatandařı olduđu űlkenin himayesinden yararlanmayı reddetmek için önceden geçerli zulme ait haklı sebepler ileri sűrebilen, bu maddenin A(1) Kısımı'nın kapsamına giren bir műlteciye tatbik olunmayacaktır;

(6) Tabiiyetsiz olup da, műlteci tanınmasını yol açan kořullar ortadan kalktıđı için, normal ikametgahının bulunduđu űlkeye dönebilecek durumda ise;

Ancak iřbu fıkra, normal ikametgahının bulunduđu űlkeye dönmeyi reddetmek için önceden maruz kaldıđı zulme bađlı haklı sebepler ileri sűrebilen, bu maddenin A(1) kısmının kapsamına giren bir műlteciye uygulanmayacaktır. Bu kiřiye, iřbu Sözleřme'nin uygulanması sona erecektir.

D. Bu Sözleřme, Birleřmiř Milletler Műlteciler Yűksek Komiserliđi dıřında, diđer bir Birleřmiř Milletler organı veya rgűtűnden halen koruma veya yardım gören kimselere uygulanmayacaktır. Durumları, Birleřmiř Milletler Genel Kurulu'nun konuyla ilgili uygun kararları çerçevesinde kesin olarak halledilmeden, yararlandıkları bu tűr koruma veya yardımlar herhangi bir sebeple sona eren kiřiler, iřbu Sözleřme'den tamamen yararlanırlar.

E. Bu Sözleřme, ikamet ettiđi űlkenin yetkili makamlarınca o űlke vatandařlıđına sahip olanların sahip bulundukları hak ve yűkűmlűlűklere sahip sayılan bir kiřiye uygulanmayacaktır.

F. Bu Sözleřme hűkűmleri:

(a) barıřa karřı suç, savař suçu veya insanlıđa karřı suç gibi suçlar için hűkűmler koyan uluslararası belgelerde tanımlanan bir suç iřlediđine;

(b) műlteci sıfatıyla kabul edildiđi űlkeye sıđınmadan önce, sıđındıđı űlkenin dıřında ađır bir siyasi olmayan suç iřlediđine;

(c) Birleşmiş Milletler'in amaç ve ilkelerine aykırı fiillerden suçlu olduğuna dair hakkında ciddi kanaat mevcut olan bir kişi hakkında uygulanmayacaktır.